

**УКРАЇНЦІ НАПЕРЕДОДНІ ТА В ПЕРШІ ДНІ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 2022 РОКУ**

Григор'єва С.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Попри обережні попередження вітчизняних і особливо світових ЗМІ, попри напружений перебіг подій населення України не хотіло вірити в страшну загрозу, що насувається. Так, згідно результатів соціологічного дослідження, яке було ініційовано та проведено науковцями кафедри соціології і публічного управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у червні-липні 2022 року (N=1170 осіб), менше ніж кожен п'ятий опитаний відмітив, що очікування війни були вельми реалістичними (18 %). Так відповіли 35% опитаних жінок та лише 15 % чоловіків. Жінки як берегині сімейності виявляли більше стурбованості за майбутнє своїх дітей та рідних, ніж впевнені в собі чоловіки. Навіть володіючи певною інформацією українці до останнього не хотіли і не могли повірити в реальність того, що в XXI столітті в центрі Європи може початися кривава, жорстока війна. Більше половини респондентів вказали на те, що у них певна занепокоєність виникала, проте не вважали сценарій війни реальним. А кожен десятий відповів, що не думав і в колі їх спілкування можливість війни не обговорювалася взагалі. І таку відповідь дали переважно чоловіки – 10 % опитаних. Серед жінок так відповіли лише 3 %. Більшість опитаних так і не змирилися з думкою про можливість повномасштабного наступу та не підготувалися до нього. Згідно результатів опитування 54 % респондентів ніякої підготовки до початку війни не проводили. Лише кожен третій з опитаних зібрав «тривожну валізу», скомплектував документи. І в числі таких знов жінок більше ніж чоловіків (46 % і 4 % відповідно). Громадяни робили деякі запаси води, продуктів (кожен четвертий), подбали про запас ліків (кожен п'ятий), отримали інформацію стосовно бомбосховища поблизу свого мешкання (16 % опитаних), підготували авто, зробили запас пального (13 % опитаних). Окремі громадяни з прикордонних з ворогом територій навіть задалегідь виїхали з міста (селища) вглиб країни або відправили дітей у більш безпечне місце.

При цьому, і це абсолютно логічно, проводили реальні дії по підготовці до військових дій якраз ті, у кого очікування війни були вельми реалістичними та ті, у кого виникала певна занепокоєність. А далі настав час для кожного прийняти зважене рішення про свої подальші дії: частина цивільних українців в перший же день повномасштабного вторгнення пішли добровольцями в лавах Збройних сил України, Національної гвардії України, Територіальної оборони захищати свою Батьківщину, частина українців прийняла рішення про переїзд до більш безпечних місць як в середині самої України, так і за її межі, ще одна частина – вирішили залишатися за своїм постійним місцем проживання. У кожного для прийняття того або іншого рішення були свої причини та свої обґрунтування.